

Novi pogoji odobravanja kreditov po Baslu III

-sodelovanje z računovodskimi servisi

Vsebina

- Banke
- Basel II in Basel II
- Boniteta
- Novi pogoji odobravanja kreditov -smernice za mala in srednje velika podjetja, ki zaprosijo za bančni kredit
- Sodelovanje z računovodskimi servisi

Banke

- tradicionalno so bile in še vedno bodo glavni vir financiranja MSP
- razvoj obvladovanja tveganja, povezan s strukturnimi spremembami
- bančne ocene tveganj: bonitete
- donos:tveganje

Basel II

Zakaj Basel II?

- za večjo varnost in stabilnost finančnega sistema
- trije stebri
- znižanje tveganj in zahteva po kapitalski ustreznosti glede na boniteto strank
- pomen operativnega tveganja pred kreditnim in tržnim tveganjem

Basel II

Novosti, ki jih je prinesel Basel II

- spremembe v odnosih med bankami in komitenti
- podrobno in natančno ocenjevanje tveganj oz. spremljanje bonitet komitentov
- spremenjen postopek odobritve/podražitev/strožji kriteriji
- dodatno zavarovanje

Basel III

Kaj je Basel III?

- “odgovor na finančno krizo”
- globalni bančni standard, izdan s strani Baselskega odbora za bančni nadzor dec. 2010
- predstavlja okvir za spremembe oz. dopolnitve zakonodaje za večjo odpornost bank na tveganja

Basel III

Kaj nam prinaša Basel III?

- spremembe na področju likvidnosti in kapitala bank
- postopno uvanje novih pravil 2013-2019 (možnost hitrejše uvedbe pravil s strani nacionalnih nadzornikov)
- vrnitev h klasičnim bančnim poslom in večji regulativi

Basel III

Basel III - ukrepi

- nova opredelitev kapitala
- finančni vzvod
- zagotovitev stabilnosti bančnega okolja skozi gospodarski cikel
- nov pristop k merjenju likvidnostnega tveganja
- novo obravnavo kreditnega tveganja nasprotne stranke

Basel III

Basel III - pričakovanja

- dokapitalizacija sistemskih bank
- pričakuje se, da se bo bančni sektor odzval z dodatnim kapitalom in ne z zmanjševanjem kreditne aktivnosti
- več dinamike pri obvladovanju kreditov, ki se ne servisirajo redno

Boniteta

Boniteta in vpliv na kapitalsko ustreznost banke

- boniteta je ocena kreditne sposobnosti dolžnika, t.j. kako verjetno je, da bo doplačal svoj dolg
- boniteta je glavni podatek pri izračunu pričakovane izgube, ki jo vsebuje dano posojilo
- od bonitete je odvisen zahtevani odstotek kapitala, ki ga je potrebno zagotoviti za posamezno naložbo

Boniteta

Nova kultura določanja bonitet

- mala in srednje velika podjetja in podjetniki (MSP) imajo pomembno vlogo pri graditvi dinamičnega gospodarstva
- srečujejo se z omejenostjo pri zagotavljanju finančnih virov
- za MSP je pomembno vedeti, kako banke merijo njihovo boniteto pri pridobivanju kreditov

Boniteta podjetja/zasebnika

- = kratek profil posojilojemalca, v katerem so povzete kvalitativne in kvantitativne informacije, ki jih ima banka na voljo, v primerjavi s podatki prejšnjih obdobj in njihovem odplačevanju dolga ter glede na panogo
- = ocena finančnega in premoženjskega stanja podjetja

Banke – bonitetne skupine

Razvrščanje v skupine A do E skladno z bančno zakonodajo temelji na oceni sposobnosti podjetja o izpolnjevanju obveznosti ob dospelosti in kvalitete zavarovanja.

V skupino **A** se razvrstijo:

- terjatve do Banke Slovenije, Republike Slovenije, EU...
- terjatve do dolžnikov, za katere se ne pričakuje težav s plačevanjem obveznosti **ob dospelosti** oz. izjemoma z zamudo do 15 dni
- terjatve, zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem

Banke – bonitetne skupine

V skupino **B** se razvrstijo terjatve do dolžnikov:

- za katere se ocenjuje, da bodo denarni tokovi zadostovali za redno poravnavanje dospelih obveznosti, toda njihovo finančno stanje je trenutno šibko in ne kaže, da bi se v bodoče bistveno poslabšalo;
- ki večkrat plačujejo obveznosti z zamudo **do 30 dni**.

Banke – bonitetne skupine

V skupino **C** se razvrstijo terjatve do dolžnikov:

- za katere se ocenjuje, da denarni tokovi ne bodo zadostovali za redno poravnavanje dospelih obveznosti;
- ki so izrazito podkapitalizirani;
- ki nimajo zadosti dolgoročnih virov sredstev za financiranje istoimenskih sredstev;
- od katerih banka ne prejema ustreznih tekočih informacij,
- ki večkrat plačujejo obveznosti z zamudo **do 90 dni**.

Banke – bonitetne skupine

V skupino **D** se razvrstijo terjatve do dolžnikov:

- za katere obstaja velika verjetnost izgube;
- ki so nelikvidni in nesolventni;
- za katere je bil vložen predlog za začetek postopka prisilne poravnave ali stečaja;
- ki so v sanaciji oz. postopku prisilne poravnave;
- ki so v stečaju;
- ki večkrat plačujejo obveznosti z zamudo **od 91 do 180 dni**.

Banke – bonitetne skupine

V skupino **E** se razvrstijo terjatve do dolžnikov:

- za katere se ocenjuje, da ne dobo poplačane;
- s sporno pravno podlago.

Banke - model določanja bonitete

Boniteta - viri informacij

Kvantitativni in kvalitativni dejavniki

- bilance stanja in izkaza poslovnega izida (zgodovina poslovanja);
- podrobnega opisa poslovne dejavnosti;
- ključnih kupcev (kvaliteta terjatev podjetja) in dobaviteljev ter razpršenosti;
- kvalitete vodstva podjetja oz. njihovih dosedanjih izkušenj;
- obsega sklenjenih naročil oz. plana zasedenosti kapacitet;
- izkaza denarnih tokov;

Boniteta - viri informacij

- poslovanja podjetja po poslovnem računu;
- dosedanjega sodelovanja z banko;
- značilnosti panoge, v kateri posluje podjetje;
- v primeru, ko gre za novoustanovljeno podjetje, ki nima zgodovine poslovanja, le-to nadomesti poslovni načrt;
- v primeru večjih investicijskih vlaganj iz poslovnega načrta ali investicijskega programa.

Boniteta – vir informacij

- Ali gre za smiseln posel?
- Ali obstaja zaupanje v management?
- Kateri so razlogi za potrebe po financiranju v določeni panogi?
- Ali trenutni pogoji financiranja podjetja odsevajo potrebo po dodatnih sredstvih?
- Kako ocenjujemo računovodske izkaze?

Boniteta – vir informacij

- Kakšna je ocena posla ali projekta?
- Pravočasnost poravnavanja obveznosti do banke in drugih?
- Kakšen je položaj podjetja v dejavnosti in dejavnosti v sodobnem gospodarstvu?
- Kakšno je zavarovanje posla?

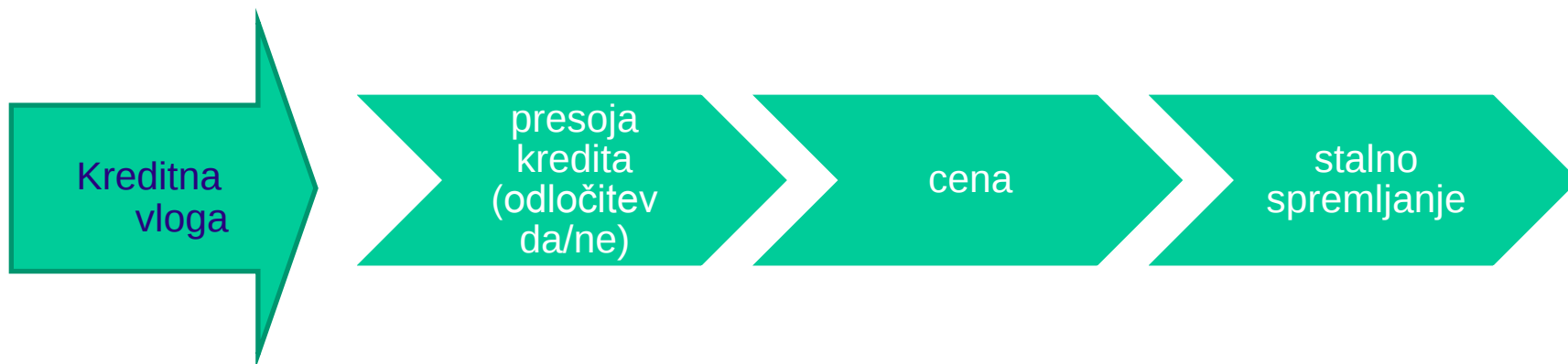
Boniteta – zlato bančno pravilo

Sredstva	Obveznosti do virov sredstev
Neopredmetena osnovna sredstva Opredmetena osnova sredstva Naložbene nepremičnine Dolgoročne finančne naložbe Dolgoročne poslovne terjatve Skupaj dolgoročna sredstva	Kapital Rezervacije Dolgoročne finančne obveznosti Dolgoročne obveznosti iz poslovanja Skupaj dolgoročni viri
	Presežek oz. primanjkljaj dolgoročnih virov
Zaloge Kratkoročne poslovne terjatve Kratkoročne finančne naložbe Denar Aktivne časovne razmejitve Skupaj kratkoročna sredstva	Kratkoročne finančne obveznosti Kratkoročne poslovne obveznosti Pasivne časovne razmejitve Skupaj kratkoročni viri
Zunajbilančna sredstva	Zunajbilančna sredstva

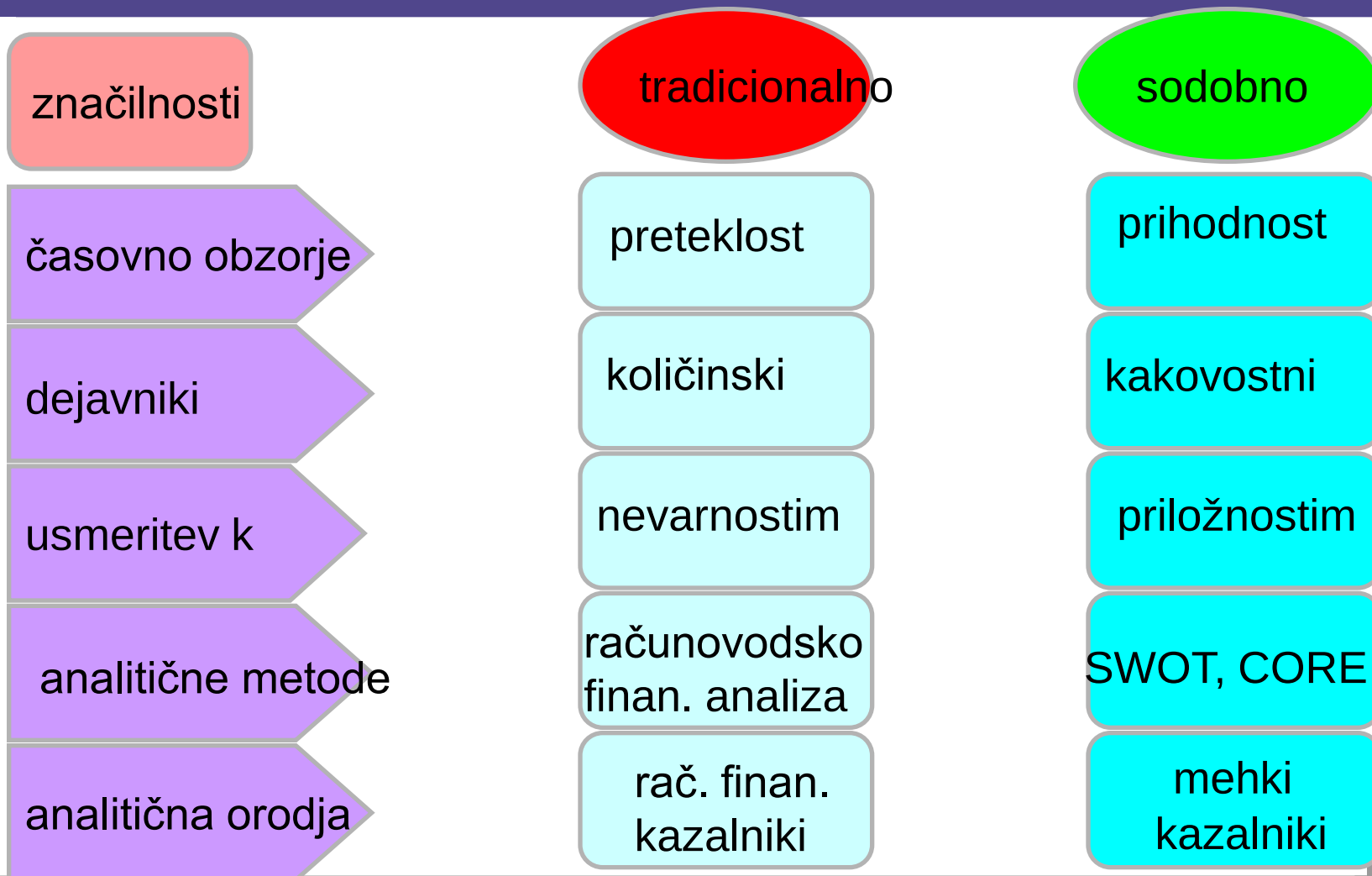
Boniteta – izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida
Čisti prihodki od prodaje Povečanje oz. zmanjšanje vrednosti zalog Drugi poslovni prihodki
<i>Kosmati donos od poslovanja</i>
<i>Poslovni odhodki</i>
Nabavna vrednost prodanega blaga Stroški porabljenega materiala in storitev Odpisi vrednosti Drugi poslovni odhodki
<i>Dobiček / izguba iz poslovanja</i>
Finančni prihodki
Finančni odhodki
<i>Dobiček / izguba iz financiranja</i>
<i>Dobiček / izguba iz rednega delovanja</i>
Izredni prihodki
Izredni odhodki
<i>Celotni dobiček / izguba</i>
Davki
<i>Čisti dobiček / izguba</i>

Boniteta-v vsaki fazi kreditnega postopka

Nova kultura določanja bonitet

Vpliv podjetij/zasebnikov na boniteto

Novi pogoji odobranja kreditov

Boniteta, namen, zavarovanje

- boniteta
- namen kreditiranja prilagojen dejanskim potrebam
- lastna udeležba
- ustvarjanje denarnega toka za vračilo kredita
- ustrezno zavarovanje

Novi pogoji odobrevanja kreditov

Pomembnosti in pasti

- stabilnost poslovanja
- razpršenost in obvladovanje tveganj
- jasni cilji, izdelane strategije
- struktura premoženja in virov
- realna ocena trgov
- cena virov

Sodelovanje z računovodskimi servisi

“Vezni člen” med podjetniki in banko

- banka želi poslovati le s podjetji, ki jim lahko zaupa, ki spoštujejo zakone in imajo v poslu ustrezno znanje in izkušnje
- za boniteto kreditojemalca so pomembni kakovostni in v roku narejeni računovodski izkazi

Sodelovanje z računovodskimi servisi

“Vezni člen” med podjetniki in banko

- računovodje ste hkrati finančni svetovalci
- cenovne in necenovne ugodnosti
- osebno bančništvo

...banka smo ljudje...

gordana.radanovic@nlb.si